

ด่วนที่สุด

ที่ ทส 0910.22/ 14857

คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

61 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร

กทม. 10900

5 กันยายน 2546

เรื่อง การปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0505/ว(ท) 18239 ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2545

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตารางการเปรียบเทียบมติคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับการสำรวจแร่และการทำเหมืองแร่
จำนวน 140 ชุด

เรื่องเดิม

1. ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งว่าสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับแจ้งจากกระทรวงอุตสาหกรรม ว่าควรยกเลิกข้อกำหนดตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2533 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจแร่และการทำเหมืองแร่ เนื่องจากไม่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ และได้มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดแนวทางที่ชัดเจนให้ถือปฏิบัติแล้ว จึงขอให้คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พิจารณาว่าสมควรจะปรับปรุง มติคณะรัฐมนตรีเรื่องดังกล่าว ตามข้อเสนอของกระทรวงอุตสาหกรรมหรือไม่ เพราะเหตุใด เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

2. ข้อเสนอของกระทรวงอุตสาหกรรม มีดังนี้

2.1 การขอยกเลิก ข้อกำหนดตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2533 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจแร่และการทำเหมืองแร่ เนื่องจากไม่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทำให้เกิดความสับสนในการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่าง ๆ และได้มีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดแนวทางที่ชัดเจนให้ถือปฏิบัติแล้ว ได้แก่ ข้อเสนอแนะมาตรการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำต่าง ๆ ตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 และ 17 มีนาคม 2535 เรื่อง การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2544 เรื่อง การกำหนดมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ)

2.2 การพิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำของทุกลุ่มน้ำ โดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรการและแนวทางการแก้ไขปัญหาการอนุญาตเข้าทำประโยชน์

ในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (พื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1 เอ) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2544 ซึ่งมีความรัดกุมและรอบคอบในการพิจารณาอย่างเพียงพอ

ผลการพิจารณา

3. ประธานคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติได้ส่งเรื่องให้เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) พิจารณาดำเนินการด่วน

4. คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ได้รับรายงานจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าได้ดำเนินการจัดประชุมหารือการปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง การอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจแร่และการทำเหมืองแร่ โดยเชิญผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมทรัพยากรธรณี เข้าร่วมประชุมด้วย โดยได้พิจารณาตามที่กระทรวงอุตสาหกรรม เสนอตามข้อ 2 ข้างต้น และได้จัดทำความเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงาน ซึ่งคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ได้ให้ความเห็นชอบและเห็นสมควรนำเสนอเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ดังนี้

4.1 ความเห็น

4.1.1 ขอบเขตพื้นที่ของมติคณะรัฐมนตรีทั้ง 2 ฉบับ แตกต่างกัน กล่าวคือ

(1) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2533 กล่าวถึงพื้นที่โดยรวมทั้งในและนอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่ต้นน้ำชั้นที่ 1 และพื้นที่หวงห้ามอื่นๆ เช่น เขตห้ามล่าสัตว์ป่า วนอุทยาน อุทยานแห่งชาติ สวนรุกขชาติ

(2) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2544 กล่าวถึงเฉพาะพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1 เอ (เนื่องจากพื้นที่ป่าอนุรักษ์อื่น มีแนวทางการจัดการชัดเจนอยู่แล้ว เช่น มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับพื้นที่ป่าชายเลน อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า)

4.1.2 หลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตให้ใช้พื้นที่ในเขตอนุรักษ์

แตกต่างกัน คือ

(1) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2533

- ในกรณีเป็นการต่ออายุการอนุญาตในพื้นที่เดิมที่เคยได้รับอนุญาตมาก่อน และกรณีโอนประทานบัตรเหมืองแร่เดิมที่เคยได้รับอนุญาตมาก่อน ให้นำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเป็นราย ๆ ไป

- ในกรณีเป็นการขออนุญาตในพื้นที่ใหม่และกิจการอื่นที่เกี่ยวข้อง จะไม่พิจารณาคำขออนุญาต

- สำหรับการสำรวจแร่ของทางราชการ ห้ามดำเนินการในพื้นที่อนุรักษ์ คือ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ส่วนพื้นที่ต้นน้ำลำธาร ดำเนินการได้

- ให้มีการตัดไม้ที่มีอยู่ในพื้นที่ที่ทำเหมืองแร่ร้อยละ 100 ที่
จะทำได้

(2) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2544 (เฉพาะพื้นที่
ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1 เอ)

กำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติไว้ในรายละเอียดอย่าง
ชัดเจนทั้งมาตรการหลัก และมาตรการรอง โดยมีเงื่อนไขที่ต้องพิจารณาประกอบด้วย สำหรับสาระ
สำคัญสรุปได้ ดังนี้

1) มาตรการหลัก

1.1) พิจารณาทบทวนมติคณะรัฐมนตรีในภาพรวม เพื่อ
ให้เกิดความชัดเจนและสอดคล้องกันในแนวทางปฏิบัติ

1.2) กรณีพื้นที่บริเวณที่ขออนุญาตเป็นเขตพื้นที่ลุ่มน้ำ
ชั้นที่ 1 เอ ที่จำเป็นต้องสงวนรักษาไว้ เพื่อมิให้ป่าต้นน้ำลำธารถูกทำลาย อันเป็นการป้องกันและรักษา
คุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อสาธารณประโยชน์ของรัฐ อธิบดีกรมป่าไม้ อาจเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติโดยอาศัยอำนาจ ตามมาตรา 9 ตรี
แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 ให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม กันพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ออกจากเขต
ประทานบัตรได้ ทั้งนี้ โดยเจ้าของประทานบัตรไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จากรัฐ

1.3) ให้มีการประเมินคุณค่าของพื้นที่ป่าไม้ในทาง
เศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการ
ขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์

2) มาตรการรอง

2.1) หลักเกณฑ์และมาตรการผ่อนผันใช้พื้นที่เพื่อความ
มั่นคงหรือทางเศรษฐกิจ ตามข้อสังเกตของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2538 เป็น 4 กรณี

กรณี 1 พื้นที่ที่ทางราชการได้ใช้ประโยชน์แล้ว

กรณี 2 พื้นที่ที่รัฐได้อนุญาตให้ประชาชนหรือเอกชน
เข้าใช้ประโยชน์เพื่อการสำรวจแร่หรือทำเหมืองแร่

กรณี 3 พื้นที่ที่รัฐมีข้อผูกพันกับประชาชนหรือ
เอกชนไว้แล้ว เพื่อสำรวจแร่หรือทำเหมืองแร่

กรณี 4 พื้นที่ที่ผู้ขออนุญาตรายใหม่ขอเข้าทำ
ประโยชน์

2.2) มาตรการเงื่อนไขพิเศษเพิ่มเติม

- ผู้ขออนุญาตจัดทำแผนการดำเนินงานโครงการที่ชัดเจนและแม่นยำเสนอกรมป่าไม้พิจารณาก่อน

- ผู้รับอนุญาตเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ และต้องทำรายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันแก้ไขและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม ต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

- ผู้รับอนุญาตจัดให้มีแผนบรรเทาผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวางมัดจำหรือสัญญาค้ำประกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

4.1.3 ปัจจุบันพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้น 1 เอ ที่ยังคงมีสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์มีเหลืออยู่น้อยมาก เมื่อเทียบกับพื้นที่ทั้งประเทศ และ พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารที่มีความสำคัญ และเป็นระบบนิเวศที่มีความอ่อนไหว เปราะบาง ดังนั้น ยังคงมีความจำเป็นอย่างยั้งต้องสงวนรักษาพื้นที่อนุรักษ์ โดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1 เอ ไว้

4.1.4 มติคณะรัฐมนตรีทั้ง 2 ฉบับดังกล่าว แม้ว่าจะแตกต่างกันในเรื่องของขอบเขตพื้นที่และหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาต แต่เมื่อพิจารณาเนื้อหาสาระของมติคณะรัฐมนตรี ทั้ง 2 ฉบับ ดังกล่าวประกอบกันแล้ว จะเห็นว่าสามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติให้สอดคล้องกันได้ โดยเฉพาะมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2544 ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ สำหรับกรณีการทำเหมืองแร่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

4.1.5 นอกจากนั้นมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำต่าง ๆ ได้กำหนดมาตรการใช้ที่ดินเพื่อการทำเหมืองแร่ไว้ด้วย และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 และ 17 มีนาคม 2535 เรื่อง การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ก็ได้กำหนดมาตรการใช้ประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี (พื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1) ว่าการขอใช้ประโยชน์เพื่อกิจการใดๆ ให้ดำเนินการตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

4.2 ข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงาน

ประธานคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) เสนอกล่าวคือ ในขั้นนี้ยังไม่จำเป็นต้องปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรี แต่สมควรให้นำมติคณะรัฐมนตรีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ประกอบการพิจารณา เพื่อให้การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อการสำรวจแร่และการทำเหมืองแร่ มีความรอบคอบชัดเจนและครอบคลุมกรณีต่างๆ ดังนี้

4.2.1 กรณีพื้นที่ในเขตอนุรักษ์

(1) พื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1 เอ ให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2544 ส่วนกรณีพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1 บี ให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำต่าง ๆ

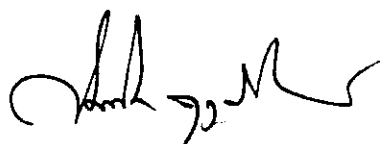
(2) พื้นที่ในเขตอนุรักษ์ และพื้นที่หวงห้ามอื่น ๆ เช่น เขตห้ามล่าสัตว์ป่า วนอุทยาน สวนรุกขชาติ เป็นต้น ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2533 มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่สำคัญของประเทศไทย มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 และ 17 มีนาคม 2535 การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

4.2.2 กรณีพื้นที่นอกเขตอนุรักษ์ ให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2533 มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำที่สำคัญของประเทศไทย และมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 และ 17 มีนาคม 2535 การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ

ประเด็นนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

5. ประธานคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พิจารณาแล้วเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาอนุมัติในหลักการและให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงาน เรื่องการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้เกี่ยวกับการสำรวจและการทำงานเบื้องต้น ตามข้อ 4.2 ข้างต้น และเอกสารประกอบการพิจารณา ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

โทร. 0-2579-9534 โทรสาร. 0-2561-4831

ตารางการเปรียบเทียบมติคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับการสำรวจแร่และการทำเหมืองแร่
เรื่อง การอนุญาตให้จัดทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ เพื่อการทำเหมืองแร่ เพื่อการระเบิดและย่อยหิน เพื่อขุดดินถูกรัง รวมทั้งกิจการอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประเด็น	มติ ค.ร.ม. 15 พฤษภาคม 2533	มติ ค.ร.ม. 6 กุมภาพันธ์ 2544	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ
1. พื้นที่ในเขตอนุรักษ์ 1.1 การพิจารณาอนุญาต (ก) เพื่อขุดหาทรัพยากรอนุญาตในที่เดิมที่เคยได้รับอนุญาตมาก่อน (ข) เพื่อโอบประทางมิตรเหมืองแร่เดิมที่เคยได้รับอนุญาตมาก่อน (ค) ขออนุญาตในพื้นที่ใหม่ และกิจการอื่นที่เกี่ยวข้อง	- เขตพื้นที่อนุรักษ์ - เขตพื้นที่ต้นน้ำชั้นที่ 1 - เขตพื้นที่หวงห้ามอื่น ๆ - ทั้งข้อ (ก) และ (ข) จะได้นำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเป็นราย ๆ ไป - ไม่พิจารณาคำขออนุญาต	- พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ (เนื่องจากพื้นที่ป่าอนุรักษ์อื่น มีแนวทางการจัดการชัดเจนอยู่แล้ว เช่น มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับพื้นที่ป่าชายเลน อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า) - โดยใช้ข้อสังเกตตามมติ ค.ร.ม. 21 กุมภาพันธ์ 2538 เรื่องการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำต่าง ๆ ซึ่งกำหนดไว้ว่าพื้นที่ที่ทางราชการได้ใช้ประโยชน์ หรือรัฐได้อนุญาตให้ประชาชนเข้าใช้ประโยชน์ หรือรัฐมีข้อผูกพันกับเอกชนไว้แล้ว ควรมีมาตรการผ่อนผันยกเว้น เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงและเศรษฐกิจ - กำหนดมาตรการหลักและมาตรการรอง เพื่อแก้ไขปัญหามลพิษจากอนุญาตเข้าทำประโยชน์ ดังนี้ 1. มาตรการหลัก 1.1 พิจารณาทบทวนมติ ค.ร.ม. ในภาพรวม เพื่อให้เกิดความชัดเจนและสอดคล้องกันในแนวทางปฏิบัติ 1.2 กรณีพื้นที่บริเวณที่ขออนุญาตเป็น	ความเห็น 1. ขอบเขตพื้นที่ของมติ ค.ร.ม. ทั้ง 2 ฉบับแตกต่างกัน 2. พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ที่ป่าสมบูรณ์อยู่ ป่าที่เหลือไม่มากนัก และมีความอ่อนไหวต่อระบบนิเวศเช่นเดียวกับอุทยานแห่งชาติ 3. ยังคงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องสงวนรักษาพื้นที่อนุรักษ์ โดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ 4. มติ ค.ร.ม. 6 กุมภาพันธ์ 2544 กำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติไว้ในรายละเอียดอย่างชัดเจน ทั้งมาตรการหลักและมาตรการรอง โดยมีเงื่อนไขที่ต้องพิจารณาประกอบด้วย ข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงาน 1. กรณีพื้นที่ในเขตอนุรักษ์ 1.1 พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ให้ถือปฏิบัติตามมติ ค.ร.ม. 6 กุมภาพันธ์ 2544 ส่วนกรณีพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 บี ให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำต่าง ๆ

ประเด็น	มติ ค.ร.ม. 15 พฤษภาคม 2533	มติ ค.ร.ม. 6 กุมภาพันธ์ 2544	ความจำเป็น/ข้อเสนอแนะ
1.2 การมีแนวร่วมของราษฎร 1.3 เสนอให้	- ห้ามดำเนินการในพื้นที่อนุรักษ์ คือ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า - พื้นที่ต้นน้ำลำธาร ดำเนินการได้ - ให้มีการตัดไม้ที่มีอยู่ในพื้นที่ทำเหมืองแร่ น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้	เขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ที่จำเป็นต้องสงวนรักษาไว้ เพื่อมิให้ป่าต้นน้ำลำธารถูกทำลาย อันเป็นการป้องกันและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อสาธารณประโยชน์ของรัฐ อธิบดีกรมป่าไม้ อาจเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติโดยอาศัยอำนาจ ตามมาตรา 9 ตรี แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม กำหนดพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นเขตพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ออกจากเขตประทานบัตรได้ ทั้งนี้ โดยเจ้าของประทานบัตรไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จากรัฐ 1.3 ให้มีการประเมินมูลค่าของพื้นที่ป่าไม้ ในทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ 2. มาตรการรอง 2.1 หลักเกณฑ์และมาตรการผ่อนผันใช้พื้นที่เพื่อความมั่นคงหรือเศรษฐกิจ ตามข้อ	1.2 พื้นที่ในเขตอนุรักษ์ และพื้นที่ทางบกอื่น ๆ ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมาย มติ ค.ร.ม. 15 พฤษภาคม 2533, มติ ค.ร.ม. เกี่ยวกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำต่าง ๆ, มติ ค.ร.ม. 10 และ 17 มีนาคม 2535 การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ และตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ประเด็น	มติ ค.ร.ม. 15 พฤษภาคม 2533	มติ ค.ร.ม. 6 กุมภาพันธ์ 2544	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ
		ลักษณะของมติ ค.ร.ม. 21 กุมภาพันธ์ 2538 เป็น 4 กรณี <u>กรณี 1</u> พื้นที่ที่ทางราชการได้ใช้ประโยชน์แล้ว <u>กรณี 2</u> พื้นที่ที่รัฐได้อนุญาตให้ประชาชนหรือเอกชนเข้าใช้ประโยชน์เพื่อการสำรวจแร่หรือทำเหมืองแร่ <u>กรณี 3</u> พื้นที่ที่รัฐมีข้อผูกพันกับประชาชนหรือเอกชนไว้แล้ว เพื่อสำรวจแร่หรือทำเหมืองแร่ <u>กรณี 4</u> พื้นที่ที่ผู้ขออนุญาตรายใหม่ขอเข้าทำประโยชน์ <u>2.2 มาตรการเงื่อนไขพิเศษเพิ่มเติม</u> (1) ผู้ขออนุญาตจัดทำแผนการดำเนินงานโครงการที่ชัดเจนและแม่นยำสนองกรมป่าไม้พิจารณาก่อน (2) ผู้รับอนุญาตเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ และต้องทำรายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันแก้ไขและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (3) ผู้รับอนุญาตจัดให้มีแผนบรรเทาผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และวาง	

ปี พ.ศ. 2533	มติ ค.ร.ม. 15 พฤษภาคม 2533	มติ ค.ร.ม. 6 กุมภาพันธ์ 2544	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ
มติคณะรัฐมนตรี	• มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการกำหนด ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำต่าง ๆ ตามข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดิน ในเขตลุ่มน้ำต่าง ๆ ตามมติคณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่องการกำหนดชั้น คุณภาพลุ่มน้ำ โดยความเห็นชอบของคณะ รัฐมนตรี กำหนดมาตรการการใช้ที่ดินในพื้นที่ ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ และ 1 บี เพื่อการทำเหมืองแร่ ไว้ ดังนี้ 1) <u>ลุ่มน้ำปิง - วัง</u> (มติ ค.ร.ม. 28 พ.ค. 28) 2) <u>ลุ่มน้ำยม - น่าน</u> (มติ ค.ร.ม. 21 ต.ค. 29 และ 29 มี.ค. 31) 3) <u>ลุ่มน้ำมูล - ชี</u> (มติ ค.ร.ม. 12 ก.ค. 31) 4) <u>ลุ่มน้ำภาคใต้</u> (มติ ค.ร.ม. 7 พ.ย. 32) - <u>ลุ่มน้ำ 1 เอ ไม่ให้มีการใช้พื้นที่ใน ทุกกรณีโดยเด็ดขาด</u> - <u>ลุ่มน้ำ 1 บี</u> ถ้ามีความจำเป็นต้อง อนุญาตให้ประทานบัตรหรือต่ออายุ ประทานบัตรทำเหมืองแร่ ให้กระทรวง อุตสาหกรรมพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรี อนุมัติเป็นราย ๆ ไป	มัตจำเรือสัญญาที่ ประกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<u>ข้อสังเกตของมติ ค.ร.ม. 21 กุมภาพันธ์ 2538</u> เรื่องการกำหนดคุณภาพลุ่มน้ำภาคตะวันตก ภาค กลาง และลุ่มน้ำป่าสัก และการกำหนดชั้นคุณภาพ ลุ่มน้ำภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนอื่น ๆ (ลุ่มน้ำชายแดน) กำหนดไว้ว่าพื้นที่ที่ ทางราชการได้ใช้ประโยชน์แล้วหรือรัฐได้อนุญาตให้ ประชาชนเข้าใช้ประโยชน์ หรือรัฐมีข้อผูกพันกับ เอกชนไว้แล้ว ควรพิจารณาผ่อนผันยกเว้น เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงและเศรษฐกิจ

ประเด็น	มติ ค.ร.ม. 15 พฤษภาคม 2533	มติ ค.ร.ม. 6 กุมภาพันธ์ 2544	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ
	5) <u>กลุ่มน้ำภาคตะวันออก</u> (มติ ค.ร.ม. 19 พ.ย. 34) - <u>กลุ่มน้ำ 1 เอ</u> หากมีการอนุญาตให้เอกชนใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการต่าง ๆ โดยถูกต้องตามกฎหมายไปก่อนที่จะมีการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ เมื่อสัมปทานสัมปพันธุ์กับทางราชการแล้ว ไม่ให้มีการต่ออายุการอนุญาตอีก เว้นแต่กรณีที่เป็นนโยบายของรัฐบาล - <u>กลุ่มน้ำ 1 บี</u> ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องอนุญาตให้ประทานบัตรหรือต่ออายุประทานบัตรการทำเหมืองแร่ ไก่กระหวง อุตสาหกรรมพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นราย ๆ ไป 6) <u>กลุ่มน้ำภาคตะวันตก ภาคกลาง และกลุ่มน้ำป่าสัก กลุ่มน้ำภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนอื่น ๆ (กลุ่มน้ำชายแดน)</u> มติ ค.ร.ม. 21 กุมภาพันธ์ 2538 - <u>กลุ่มน้ำ 1 เอ</u> (ก) หากมีการอนุญาตให้เอกชนใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการต่าง ๆ โดยถูกต้อง		

ปีงบประมาณ	วติ ค.ร.บ. 15 พฤษภาคม 2533	มติ ค.ร.บ. 6 กุมภาพันธ์ 2544	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ
	ตามกฎหมายไปก่อนที่จะมีการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ เมื่อสิ้นนิติสัมพันธ์ กับทางราชการแล้ว ไม่ให้มีการต่ออายุใบอนุญาตอีก เว้นแต่กรณีที่เป็นนโยบายของรัฐบาล (ข) สำหรับพื้นที่ศักยภาพแร่ที่รัฐยังไม่มีข้อมูลพินิจพิจารณาใช้ประโยชน์พื้นที่ควรพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป โดยร่วมกันพิจารณาระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นราย ๆ ไป - ลุ่มน้ำ บี (ก) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องอนุญาตให้ประทานบัตรหรือต่ออายุประทานบัตรการทำเหมืองแร่ ให้กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติเป็นราย ๆ ไป (ข) สำหรับพื้นที่ศักยภาพแร่ที่รัฐยังไม่มีข้อมูลพินิจพิจารณาใช้ประโยชน์พื้นที่ควรพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป โดยร่วมกันพิจารณาระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นราย ๆ ไป		

ประเด็น	มติ ค.ร.ม. 15 พฤษภาคม 2533	มติ ค.ร.ม. 6 กุมภาพันธ์ 2544	ความเก่า/ข้อเสนอมาระ
1. การกำหนดเขตการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะและที่ดินป่าไม้	• มติคณะรัฐมนตรี (10 และ 17 มีนาคม 2535) เรื่อง การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ กำหนดมาตรการใช้ประโยชน์ตามกฎหมาย มติ ค.ร.ม. และระเบียบที่เกี่ยวข้อง		
2. พื้นที่นอกเขตอนุรักษ์ - การพิจารณาอนุญาต	- นอกเขตพื้นที่ดำน้้ำชันที่ 1 - นอกเขตพื้นที่หวงห้ามอื่น ๆ เช่น เขตห้ามล่าสัตว์ป่า วนอุทยาน อุทยานแห่งชาติ สวน-รุกขชาติ 1. การต่ออายุการอนุญาตในที่เดิมที่เคยได้รับอนุญาตมาก่อน 2. การโอนประทานบัตรเหมืองแร่เดิมที่เคยได้รับอนุญาตมาก่อน 3. การขออนุญาตในพื้นที่ใหม่ และขออนุญาตเพื่อกิจการอื่นที่เกี่ยวข้อง จะพิจารณาเฉพาะคำขออนุญาตที่อยู่นอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ นอกเขตพื้นที่ดำน้้ำชันที่ 1 และนอกเขตพื้นที่หวงห้ามอื่น ๆ เท่านั้น		ข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงาน - กรณีพื้นที่นอกเขตอนุรักษ์ให้ถือปฏิบัติตามมติ ค.ร.ม. 15 พฤษภาคม 2533 มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่ประเทศไทย และ มติ ค.ร.ม. 10 และ 17 มีนาคม 2535 การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ